

**► Het Hogeland
blijft goed
wordt beter.**

Verkiezingsprogramma

Gemeenteraad 2022-2026

Samenstelling

commissie

Verkiezingsprogramma

2022-2026

Stefan van Keijzerswaard
Folkert van der Zee
Francis van der Kamp
Peter Vonck
Anneke Sijpkens

Inhoudsopgave

Inleiding	4
I. Een gemeente waar het fijn leven is	6
1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen.....	6
1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden	7
1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat.....	7
1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen	8
II. Een bloeiende lokale economie	10
2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	10
2.2 Waar Het Hogeland bruist en bezoekers van buiten aantrekt	10
2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden	11
2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	12
2.5 Waar iedereen meedoet en integreert	12
2.6 Waar we trots zijn op onze boeren.....	13
III. Waardevol samenleven	15
3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis.....	15
3.2 Waar je fijn kunt opgroeien	15
3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt	16
3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	17
IV. Een veilige gemeente	19
4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen.....	19
4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt.....	19
V. Een gemeente die klaar staat voor de Hogelandsters	21
5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat.....	21
5.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen	22
5.3 En we verstandig met ons geld omgaan.....	22

Inleiding

Beste Hogelandster,

Het Hogeland is een gemeente om van te houden! Jij woont in deze fantastische gemeente met volop kansen. Dag in, dag uit zetten onze lokale politici zich in om deze plek nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen vier jaar hebben we als oppositiepartij laten horen hoe wij de toekomst van onze mooie gemeente voor ons zien. Financieel gezond, basistaken op orde brengen zoals groenonderhoud, afval ophalen en veilige wegen. We ondersteunen lokale initiatieven. In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen wat de VVD Het Hogeland hiervan vindt. In de kern staat de Hogelandster VVD voor het volgende verhaal.

Een gemeente die klaar staat voor Hogelandsters

VVD Het Hogeland wil een gemeente die werkt voor jou. Met een prettige woonomgeving die veilig is, met genoeg groen en voorzieningen in de buurt. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn en zonder wateroverlast, dat kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op liefdevolle zorg kunt rekenen. Dat Het Hogeland een fijne plek is en blijft waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu alleen woont in Uithuizermeeden, samenwoont met je partner in Adorp of met kinderen een huis met tuin hebt in Bedum: de woningnood in Het Hogeland is hoog en het einde hiervan lijkt nog niet in zicht. Als VVD het Hogeland willen wij dat er 1000 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de versterkingsopgave versneld wordt. Het bouwtempo moet omhoog.

Een bloeiende lokale economie

VVD Het Hogeland wil dat er meer banen bijkomen in onze gemeente. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Met een baan draag je bij aan de samenleving en een baan zorgt voor contact met fijne collega's. Daarom willen wij dat iedereen in Het Hogeland mee kan doen. Ondernemers horen voldoende ruimte te krijgen om aan de slag te kunnen. Juist de lokale bedrijven hebben een moeilijke tijd achter de rug. We willen niet dat ondernemers van het kastje naar de muur worden gestuurd. We geven hen snel en duidelijk antwoord op vragen via het ondernemersloket en denken mee over de beste oplossing.

Een veilige buurt en thuis

In Het Hogeland willen wij dat je prettig kunt leven. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden, bijvoorbeeld in en rondom het Lauwersmeer. En prettig leven betekent óók veilig leven. Als VVD maken we verkeerssituaties in onze gemeente veilig voor voetganger, fiets en auto en zorgen we voor een soepele doorstroming. Zo komen we veilig en op tijd aan bij werk, bij familie, school of op een andere bestemming.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie moet Het Hogeland verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat vraagt om verstandige keuzes. VVD Het Hogeland wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor gewone gezinnen en ondernemers. Verrommeling van het landschap willen wij tegengaan en draagvlak onder inwoners is erg belangrijk. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en onze gemeente schoon en leefbaar houden.

Verstandige financiële keuzes

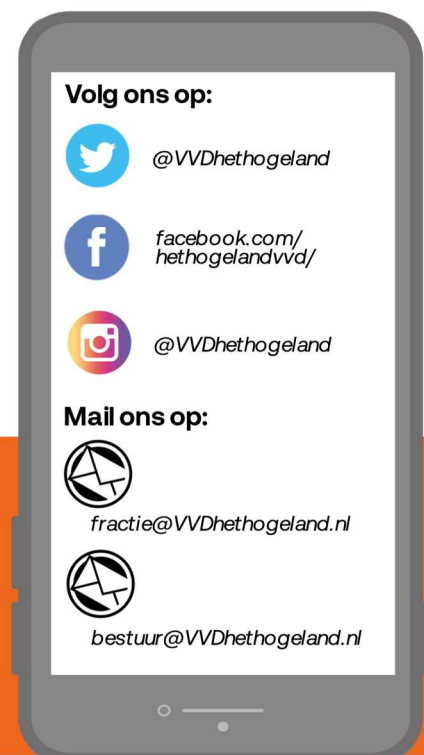
Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt ontstaan er op enig moment problemen. Dat hebben we de afgelopen jaren kunnen zien. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. We houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Het Hogeland voor iedereen betaalbaar.

VVD Het Hogeland is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je (via sociale media) contact met ons opnemen.

Het Hogeland
blijft goed
wordt beter.

Stefan van Keijzerswaard
Lijsttrekker VVD Het Hogeland

I. Een gemeente waar het fijn leven is

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze Hogelandsters op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood hoog. Als VVD Het Hogeland willen wij dat er 1000 nieuwe huizen gerealiseerd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen.

- ▶ Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Wij willen dat er 1000 nieuwe huizen gerealiseerd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. Het bouwtempo moet omhoog.
- ▶ Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
- ▶ De gemeente gaat aan de slag met creatieve, nieuwe woonvormen zoals tiny houses en kangoeroewoningen. Zo helpen we starters op weg en kunnen ouderen in een vertrouwde omgeving bij hun kinderen blijven wonen.
- ▶ Met woningbouwcorporaties maken we afspraken over het voorkomen van scheefwonen en het stimuleren van doorstroming.
- ▶ Strengere handhaving op het illegaal doorverhuren van sociale huurwoningen is hard nodig. De woningen die hierdoor vrij komen gaan naar mensen die op de wachtlijst staan.
- ▶ We zorgen voor tijdelijke huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar schaffen hun voorrangspositie bij sociale huurwoningen af.
- ▶ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare gemeente.
- ▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar.
- ▶ We zijn terughoudend met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB).
- ▶ Daarnaast vinden wij het belangrijk dat iedereen recht heeft op een veilig thuis. De versterkingsopgave is een enorme uitdaging in de regio. Dus waar verstrekt moeten worden moet dat zo snel mogelijk gebeuren. VVD Het Hogeland wil dat de gemeente sneller aanstuurt op inspectie en beoordeling. Er moet ingezet worden op uitbreiding van de capaciteit. Ook ziet de VVD de versterking als kansen waarbij woningvoorraad, onderhoud en nieuwe initiatieven kunnen ontstaan. Versterking moet niet de nieuwbouw in de weg gaan staan.

Reactie inwoner Het Hogeland:

(Bron bewonersonderzoek)

„Zorg dat jonge mensen in Het Hogeland blijven. Die vertrekken nu te vaak omdat er te weinig woningen zijn voor starters en jonge gezinnen. Hiermee vergrijsst ons gebied nog sneller.”

1.2 Waar we het dorp groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een dorp waar we ons thuis voelen. Een dorp dat groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat, maar ook het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente stimuleert dat het dorp en buurt schoon blijft.

- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Maar we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie.
- ▶ We willen meer groene plekken met bomen en planten in de gemeente en haar dorpen, hoe klein dan ook.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. VVD Het Hogeland wil een onderhoudsdienst die bereikbaar en benaderbaar is voor bewoners en organisaties. Initiatieven om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- ▶ Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we zoveel naar hergebruik en recycling. We hanteren het systeem waar afval achteraf wordt gescheiden. Dat zorgt voor minder containers, ontzorgt de inwoners en is bovendien goedkoper.
- ▶ Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten van vernielingen worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ▶ We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hier van gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit. De rioolheffing mag niet duurder zijn dan nodig.
- ▶ De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en groenonderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer: beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- ▶ Bij het aanleggen van een nieuw rioolstelsel scheidt de gemeente regenwater van huishoudelijk afvalwater. Zo stimuleren we hergebruik van water en gebruiken we minder. Ook het afkoppelen van regenwaterafvoer wordt gestimuleerd.
- ▶ Niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren dient Het Hogeland een prettige gemeente te zijn. We spannen ons er daarom voor in om het leefklimaat van dieren zo goed mogelijk te maken. Dat betekent groen en ruimte voor dieren en veilige uitlaatplekken.

1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet ergens onnodig moet omrijden of je te laat bent bij je afspraak. En het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

- ▶ Het is belangrijk dat onze reistijd niet langer is dan nodig. Daarom werken we aan goede doorstroming van het verkeer, voor fiets, auto en ov. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we sneller aan op onze bestemming.
- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.

- ▶ De gemeente zorgt voor voldoende parkeerplaatsen voor bewoners en bezoekers van onze dorpen. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op je werk te komen, boodschappen te doen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.
- ▶ Of het nu met een ‘gewone’ fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door Het Hogeland bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Bij ov-knooppunten plaatsen we voldoende stallingen.
- ▶ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad en regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals snelbussen, mobility as a service en deelscooters en -auto’s. Bij aanbestedingen houden we daarom altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven.
- ▶ Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk. Stations zijn aangepast zodat mensen met een beperking kunnen instappen.
- ▶ VVD Het Hogeland is geen voorstander van betaald parkeren in de gemeente.
- ▶ We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid.
- ▶ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken. Daarbij is helder wat de alternatieve route is. Zo voorkomen we ‘zoekverkeer’.
- ▶ Wij willen de realisatie van een treinstation in Adorp stimuleren.
- ▶ Wij willen dat de aankomst- en vertrektijden van treinen goed aansluiten op treinen naar de Randstad.
- ▶ Wij willen de aanleg van een fietspad tussen Wehe-den Hoorn en Roodehaan stimuleren en in overleg met de gemeente Westerkwartier aan laten sluiten op het fietspad naar Groningen.
- ▶ Wanneer de verkeersintensiteit en de verkeersveiligheid in het gedrang komen moet naar een alternatief tracé of naar een verdubbeling van een weg gekeken worden. De verdubbeling van de Eemshavenweg van Groningen naar Middelstum dient in beeld te komen.
- ▶ VVD Het Hogeland wil inzetten op de herontwikkeling van De Marnelijn. Een hoogwaardige openbaar vervoer verbinding tussen Winsum en Zoutkamp met een uitloop naar Lauwersoog.

1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen

Nederland moet verduurzamen, dus ook Het Hogeland. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare gemeente. Maar wel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijft Het Hogeland prettig om te wonen.

- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.
- ▶ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Het Hogeland in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale

opwekking van duurzame energie.

- ▶ We maken per dorp een plan voor de verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners en gebouweigenaren kijken we naar de beste oplossing. De totale woonlasten mogen hierbij niet stijgen.
- ▶ Voordat een dorp overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ▶ We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnepanelen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.
- ▶ Bij nieuw beleid is het duidelijk aan welke duurzaamheidsdoelen van de VN het een bijdrage levert.

II. Een bloeiende lokale economie

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van Het Hogeland. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Het Hogeland telt meer dan 4000 ondernemingen. Maar de coronacrisis heeft onze Hogelandster bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de coronacrisis nu op zijn einde is, moeten we de economie juist blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ▶ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- ▶ We verbeteren het loket waar ondernemers terecht kunnen voor vragen, vergunningen en schuldhelpverlening.
- ▶ We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat.
- ▶ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- ▶ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht. [Dus bijvoorbeeld geen (aparte) ventvergunning, uitritvergunning, objectvergunning of reclamevergunning meer.]

2.2 Waar Het Hogeland bruist....

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Een dorp komt pas echt tot leven als het winkelgebied bruist. Met een veilig en aantrekkelijk centrum, trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor een prettige gemeente, die klaar is voor de toekomst.

- ▶ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij de inzet van het Ondernemersplatform Het Hogeland en de lokale ondernemersverenigingen.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we de dorpen prettig en leefbaar.

- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.

.....en bezoekers van buiten aantrekt

Ons Hogeland, ontstaan, geboren uit de Waddenzee. Hoe bijzonder is dat. Dijken en wierden getuigen op vele plekken van de ontstaansgeschiedenis. Het cultureel erfgoed, de borgen, middeleeuwse kerken, prachtige boerderijen en authentieke dorpen, getuigen van een rijke cultuurhistorie. Onze musea laten de toerist graag kennis maken met de rijkdom van het Hogeland. Met Unesco Wereld Erfgoed de Waddenzee en Nationaal Park Lauwersmeer in onze gemeente hebben we goud in handen.

Toerisme is daarom een van onze belangrijkste economische pijlers. De sector toerisme en recreatie is van grote invloed op de leefbaarheid en het behoud van voorzieningen. Toerisme zorgt voor werkgelegenheid en voor activiteiten en levendigheid in de regio. Reden voor de VVD om te investeren in de verdere ontwikkeling van toerisme en recreatie.

- ▶ We zetten in op groei van de toeristische sector en meer bestedingen in de regio. Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. De gemeente werkt nauw samen met de provincie, Marketing Groningen, Stichting Promotie Waddenland en met ondernemers in de sector.
- ▶ Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft. De gemeente denkt met ondernemers mee en ondersteunt hen bij het aanvragen van vergunningen en subsidies.
- ▶ We zorgen voor een goede in de omgeving passende infrastructuur t.a.v. bebording en bewegwijzering.
- ▶ De toeristenbelasting is zo laag mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme in overleg met de toeristische ondernemers.
- ▶ Het wereld erfgoed centrum op Lauwersoog moet maximaal worden ingezet om inwoners en toeristen te vertellen over Waddenzee Wereld Erfgoed en om de toerist te verleiden om de waddenkustregio Het Hogeland te verkennen.
- ▶ De buitengeul van Noordpolderzijl dient dusdanig verdiept en verbreed te worden dat er weer een volwaardige getijdenhaven ontstaat. Voor de visserij kan dit belangrijk zijn maar zeker voor het toeristisch en recreatief product van de gemeente.
- ▶ Er moet onderzocht worden of het mogelijk is twee zandstranden aan te leggen. Nabij Lauwersoog en de Eemshaven zijn daar goede plaatsen voor.

2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In Het Hogeland zorgen we voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, sport- en muziekverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muziekfestival, een culinair event, tentoonstelling of een sportevenement, in Het Hogeland is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

- ▶ In onze gemeente worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.

- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen zoals de Sinterklaasintochten, Carnaval in Kloosterburen, Vlaggetjesdag in Zoutkamp en kermissen.
- ▶ We willen niet bezuinigen op cultuur en zetten het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoording afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.

2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- ▶ We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- ▶ Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving. De tegenprestatie mag het krijgen van betaald werk niet in de weg staan.
- ▶ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen samen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie.
- ▶ Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners en de positie van kinderen.
- ▶ Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan. Hiervoor dient de samenwerking bij “vroegsignalering van schulden” met o.a. woningbouworganisaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars verder vormgegeven te worden.

2.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen staan, met parallelle samenlevingen als resultaat. Van

nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ▶ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederland spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Hetzelfde geldt voor organisaties die illegalen helpen.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen.

2.6 Waar we trots zijn op onze boeren

Als VVD Het Hogeland zijn wij trots op onze agrarische sector!. Dankzij hun harde werk hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening. Als boeren blijven ondernemen en innoveren, leveren ze een waardevolle bijdrage aan onze economie, met minder nadelen voor natuur en milieu. De Land- en Tuinbouw is in Het Hogeland een belangrijke sector. Niet alleen hebben veel van onze inwoners werk in deze sector, ook in veel aanverwante sectoren verdienen veel inwoners hun inkomen.

Dankzij een uitstekend zeeklimaat, vruchtbare kleigrond, onderzoek- en onderwijsinstellingen in de buurt en een goede infrastructuur is de landbouw in Het Hogeland wereldwijd van onschatbare waarde. Mede hierdoor zijn de Hogelandster zaaizaden en pootaardappelen overal gewild in de wereld en hebben dagelijks miljoenen mensen te eten. Daarnaast is de één na grootste kaasfabriek van Friesland Campina al 100 jaar in Bedum gevestigd, staat de grootste mouterij ter wereld in onze Eemshaven, wordt er dagelijks veel tarwemeel verwerkt in Uithuizermeeden, gaat veel suiker vanuit de suikerfabriek in Groningen via de Eemshaven de wereld in en vinden veel consumptieaardappelen via kleinverpakker Landjuweel in Oosternieland hun weg naar de supermarkt.

Naast de productie van voedsel, zaaizaden en pootaardappelen zorgt de land- en tuinbouw voor onze leefomgeving en kunnen wij genieten van bloeiende velden en dieren in de wei.

- ▶ Om een florierende agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet onnodig gehinderd worden. (regelgeving schuren, etc)
- ▶ VVD Het Hogeland geeft boeren de ruimte hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals voor toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid.
- ▶ Wij stimuleren een duurzame agrarische sector. Belemmerende regelgeving voor het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, windenergie en zonne-energie schrappen we. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de

omgeving en de ondernemer zijn hierbij van groot belang. Door ruimte te geven aan innovaties vanuit de sector dragen we daaraan bij.

- ▶ Door de schaalvergroting worden de machines steeds groter. VVD het Hogeland is van mening dat voor de verkeersveiligheid grasbetonblokken naast de weg van groot belang zijn.
- ▶ Zout water hoort achter de zeedijk en niet daar voor, het schaarse vruchtbare land wordt wat ons betreft gebruikt voor de voedselvoorziening en niet voor zonnepanelen.
- ▶ Voor een veilige dijk zou wat ons betreft onderzoek moeten plaatsvinden naar de kansen en bedreigingen van inpoldering in plaats van de zee ruimte te geven binnendijks.
- ▶ De VVD is van mening dat de veehouderijsector kans moet hebben om de bedrijven aan te passen aan de hedendaagse wet- en regelgeving door o.a. intern salderen, waarbij onteigening wordt uitgesloten.
- ▶ De visserijsector zorgt voor veel werkgelegenheid in onze gemeente. De VVD vindt dat milieubelangen en regelgeving doorslaan. De (garnalen) visserij mag niet onmogelijk worden gemaakt.

III. Waardevol samenleven

3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dicht bij huis mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de winkel kan gaan.

- ▶ Hogelandsters blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen dorp wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ▶ We ondersteunen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en voor informatie, bijvoorbeeld een Mantelzorgers-loket.
- ▶ Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden om lucht te brengen.
- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ▶ Als volwassenen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ▶ Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. Hierdoor blijven zij langer in een instelling wonen dan nodig, waardoor er wachtlijsten ontstaan. We willen daarom meer zelfstandige woonvormen met ambulante begeleiding organiseren, zodat mensen eerder hun plek terugvinden in de samenleving.

3.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Hier kennen we onze jeugd het beste. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig.

Normaliseren noemen we dat. Maar nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- ▶ Er moet een duidelijke afbakening komen van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen, peuterspeelzalen, kinderopvang en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ▶ We pakken de wachlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ De problemen van de kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, huiselijk geweld, mishandeling van huisdieren, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ▶ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- ▶ Helaas ligt de tijd dat er in ieder dorp één of meerdere scholen waren ver achter ons. Daarom is het in onze uitgestrekte gemeente belangrijk dat scholen goed verspreid zijn over de gemeente. Gelukkig weten onze schoolbesturen elkaar te vinden en zijn er de laatste jaren steeds meer samenwerkingsscholen ontstaan, waar door er tenminste één sterke school in de grotere dorpen kan blijven bestaan.

- ▶ De nieuwbouw van scholen, met name in de aardbevingsregio, biedt kansen voor nieuwe vormen van onderwijs. De gemeente stimuleert de ontwikkeling van kindcentra, waarin onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaal, BSO en mogelijk ook de jeugdgezondheidszorg samenwerken.
- ▶ De gemeente houdt bij nieuwbouw rekening met ruimte voor de kinderopvang met een huur die passend is bij de lokale omstandigheden.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van problematiek en huiselijk geweld.
- ▶ Helaas is het nog steeds zo dat kinderen die moeite hebben om het regulier onderwijs te volgen vaak naar de stad Groningen of verder weg moeten reizen om passend onderwijs te krijgen. De gemeente spant zich met het onderwijsveld, kinderopvangorganisaties, GGD en Jeugdzorg in om een voorziening in onze gemeente te realiseren waar deze kinderen passend onderwijs kunnen krijgen.
- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- ▶ Het is belangrijk dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken.
- ▶ Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.
- ▶ Voor het voortgezet onderwijs kunnen de kinderen ook in Het Hogeland terecht. De gemeente is trots op het voortgezet onderwijs in Winsum, Warffum en Uithuizen.
- ▶ We willen het voortgezet onderwijs in de gemeente behouden voor de toekomst en zoeken samen met de schoolbesturen naar nieuwe kansen. Ontwikkelingen als Vakland-Het Hogeland juichen we toe en ondersteunen we van harte. Samenwerking van het onderwijs met het bedrijfsleven en met Ability biedt mooie kansen voor innovatief en aantrekkelijk onderwijs.
- ▶ Gezien het grote belang van goed onderwijs en gelijke kansen voor alle kinderen en de vele ontwikkelingen in onderwijsland, organiseert de gemeente op bestuurlijk niveau minimaal 1x per jaar een gesprek met het onderwijsveld over de wensen en verwachtingen t.a.v. toekomst en de samenwerking met de gemeente.

3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

- ▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- ▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren.

- ▶ Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen.
- ▶ Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.
- ▶ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ Sportverenigingen zijn erg belangrijk voor de samenhang en leefbaarheid in de dorpen. In een grote gemeente mogen kleinere sportverenigingen niet het onderspit delven omdat de focus teveel op grotere verenigingen gaat liggen. Vooral voor de jeugd en de ouderen is een vereniging op kleine afstand onmisbaar.
- ▶ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.
- ▶ Sportevenementen zijn een manier om Het Hogeland op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. Daarom gaan we actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen.
- ▶ In ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in Het Hogeland.

Reactie inwoner Het Hogeland:

(Bron bewonersonderzoek)

„Sporten financieel aantrekkelijker maken. De rekening hiervoor niet bij de verenigingen neerleggen.”

IV. Een veilige gemeente

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Het Hogeland veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat de gemeente niet alleen veilig is, maar een ieder zich ook veilig voelt. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- ▶ In onze gemeente moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie en geweld tegen LHBTIQ+'s keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- ▶ De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in dorpen. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de dorpen goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.
- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.

4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een bepaalde opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te

bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.

- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in dorpen tegen.
- ▶ Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Indien nodig gebruiken zij stroomstootwapens, wapenstok en/of pepperspray. Ook willen we dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun veiligheid en die van onze inwoners en hulpdiensten in de gemeente te vergroten.
- ▶ Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om Het Hogeland veiliger te maken. Wij willen dat hij deze ook daadwerkelijk gebruikt.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat iedereen weet waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

Reactie inwoner Het Hogeland:

(Bron bewonersonderzoek)

„Er wordt hier, net als in veel andere dorpen, veel drugs gebruikt en gedeald. Hier moet meer aandacht voor komen.”

V. Een gemeentedie klaar staat voor de Hogelandsters

5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ▶ Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente snel en binnen een redelijke termijn reageert op een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen. Het maakt niet uit of de vraag via e-mail, telefoon, website, of sociale media komt.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We bezorgen producten, zoals paspoorten, thuis.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantooruren voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies. De gemeente maakt meer gebruik van zogeheten open data en open standaarden.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.
- ▶ Door nieuwe regels moeten overheidsgebouwen aan strengere duurzaamheidseisen voldoen. De gemeente kijkt daarom naar haar huisvesting. Bij de keuze voor de huisvesting van de gemeente staan bij VVD Het Hogeland de financiën voorop. Gevolgd door bereikbaarheid en duurzaamheid. Een gemeentehuis zal via goede OV voorzieningen bereikbaar moeten zijn.
- ▶ We zijn tegen een nieuw gemeentehuis, tenzij een nieuw gemeentehuis een meerwaarde oplevert op het gebied van kostenverlaging en kwaliteitsverhoging.
- ▶ Wethouders dienen woonachtig te zijn in de gemeente.
- ▶ We willen een gemotiveerd, deskundig, integer en flexibel ambtelijke apparaat, dat zich moeiteloos aanpast aan de veranderende eisen vanuit de samenleving.
- ▶ We vinden het belangrijk dat gemeentelijke bekendmakingen voor alle Hogelandsters beschikbaar zijn, zowel digitaal als in de krant. Bij een nieuwe aanbesteding moet de bezorging in de buitengebieden goed geregeld zijn.
- ▶ De nieuwe omgevingswet leidt tot minder regels en eenvoudigere ruimtelijke plannen. De gemeente brengt de omgevingswet actief tot uitvoering en heeft daarbij een hoog ambitieniveau.

Reactie inwoner Het Hogeland:

(Bron bewonersonderzoek)

„Na de herindeling
voelt de gemeente
massaal en
minder persoonlijk”

5.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Het Hogeland maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of dorp. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken, zoals dorpsraden en het right to challenge. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor een revolving fund. Afbetalingen van leningen uit dit fonds zorgen ervoor dat nieuwe leningen voor maatschappelijke initiatieven mogelijk zijn.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de ‘stille meerderheid’ die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

5.3 En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- ▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen eenvoudig inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt. Door middel van een online dashboard wordt de financiële positie van de gemeente weergegeven. Gevolgen van raadsbesluiten worden hierin zichtbaar gemaakt.
- ▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- ▶ De woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk.
- ▶ De VVD is tegen het invoeren van hondenbelasting.
- ▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. ‘De gebruiker betaalt’ is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel wanneer allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- ▶ Voor vervanging van een gestolen rijbewijs of identiteitsbewijs hoef je niet te betalen. Zo’n situatie is al vervelend genoeg.
- ▶ Wij zijn voor minder regels (deregulering). Overbodige regels ontstaan doordat wanneer een regel eenmaal is ingevoerd, deze het eeuwige leven lijkt te hebben. De gemeente kan dit tegengaan door voortaan bij iedere nieuwe regel vast te leggen hoe lang deze geldig is, oftewel horizonbepalingen invoeren.